



KLIIMAMINISTEERIUM

Liivia Mahlapuu
Jägala kalateed MTÜ
kalateed@gmail.com

Teie 17.12.2025

Meie 15.01.2026 nr 7-12/25/5686-2

Vastus ettepanekule keskkonnamõju hindamise
menetluse halduskoormuse vähendamiseks

Austatud Liivia Mahlapuu

Rahandusministeerium edastas Kliimaministeeriumile Teie kirja, milles tegite ettepaneku keskkonnamõju hindamise (KMH) menetluse halduskoormuse vähendamiseks. Teete ettepaneku, et KMH varases menetlusfaasis tuleks esmalt selgitada kavandatava tegevuse põhimõtteline õiguslik lubatavus, sh tuvastada piisava avaliku huvi olemasolu.

Täname pöördumise eest. Märkite kirjas õigesti, et KMH on otsustusprotsessi toetav menetlus ja KMH eesmärk on hinnata kavandatava tegevuse olulist keskkonnamõju. See tähendab, et KMH võimaldab anda otsustajale ehk tegevusloa andjale vajalikku keskkonnaalast infot otsuse tegemiseks, samuti hinnatakse kavandatava tegevuse põhimõttelist lubatavust keskkonnakaitse seisukohast. Seega on KMH eesmärk eelkõige käsitleda olulist keskkonnamõjus, mitte kontrollida tegevuse õiguslikku lubatavust laiemalt muudes valdkondades. KMH käigus hinnatakse muuhulgas kavandatava tegevuse vastavust õigusaktidele, eelkõige keskkonnalastele õigusaktidele, sh et tegevus vastaks sätestatud piirnormidele.

Kui menetluse käigus selgub, et kavandatav tegevus ei ole võimalik ega lubatav õiguslikel, keskkonnakaitselistel või muudel põhjustel ning puuduvad eeldused tegevusloa andmiseks, on võimalik tegevusloa taotluse menetlus, sh ka KMH menetluse kestel lõpetada. See tähendab, et menetlusökonoomia ja proportsionaalsuse põhimõtetest lähtudes ei pea KMH menetlust lõpuni viima ja on põhjendatud lõpetada ka tegevusloa taotluse menetlus. KMH võib sellisel juhul lugeda oma eesmärgi täitnuks, kuna see on võimaldanud teha põhjendatud järelduse kavandatava tegevuse lubamatuse kohta. See on kooskõlas keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 52 lõike 1 punktiga 4, mille järgi keeldub keskkonnanaloo andja keskkonnanaloo andmisest, kui kavandatav tegevus ei vasta õigusaktidega sätestatud nõuetele. Ka ehitusseadustiku § 44 punkti 10 kohaselt keeldub pädev asutus ehitusloa andmisest, kui ehitise või ehitamisega kaasneb oluline keskkonnamõju, mida ei ole võimalik piisavalt vältida ega leevendada. Samuti on see kooskõlas haldusmenetluse seaduse kohase eesmärgipärasuse ja efektiivsuse põhimõttega ning KMH jätkamine ei ole põhjendatud olukorras, kus lõppotsus ei saa olla positiivne. Seejuures tuleb arvestada, et menetluse lõpetamine eeldab piisavat sisulist alust ja põhjendamist, sh asjakohaste menetlusosaliste ärakuulamist.

Teie ettepanekus kirjeldatud etapiviisiline lähenemine on seega kooskõlas juba kehtivate keskkonna- ja haldusmenetluse põhimõtetega ning selle rakendamine aitab praktikas vähendada põhjendamatu halduskoormust ning säilitada keskkonnakaitse taset.

Lisaks märgime, et KMH käigus ei pea selgitama avaliku huvi olemasolu ning selle piisav puudumine ei ole määrav tegevuse lubatavuse või elluviimise jaoks. Kui kavandatud tegevus on õiguslikult lubatud ja sellega ei kaasne olulist keskkonnamõju (tegevusega kaasneda võib negatiivne mõju on leevendatav), on arendajale võimalik tegevusluba väljastada ilma avaliku huvi olemasolu kontrollita.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Timo Kark
elurikkuse kaitse osakonna juhataja elurikkuse
ja keskkonnakaitse asekanstleri ülesannetes

Koopia: Rahandusministeerium

Ülle Luiks, 623 1220
ulle.luiks@kliimaministeerium.ee